

УДК 636.6

В.Дем'янова, магістр ПКМ-51

Тернопільський національний технічний університет ім. Івана Пулюя, Україна

Науковий керівник: Н.Різник, канд.екон.наук, доц.

МОДЕЛЮВАННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕКОЛОГІЇ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Y. Demianova

Scientific supervisor N.Riznyk, Ph.D, Assoc. Prof.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

MODELING AND PRESERVATION OF ECOLOGY AT AGRICULTURAL ENTERPRISES

В основі характерних особливостей сільськогосподарських підприємств та АПК в першу чергу виступають територіальне розміщення, організаційно-правові форми господарювання, природні умови, рівні забезпеченості трудовими, фінансовими, земельними та матеріально-технічними ресурсами. Відповідно до стану зазначених вище особливостей визначатиметься спеціалізація, структура, масштаб, конкурентоспроможність та інвестиційна привабливість будь якого підприємства. Дані чинники як комплексно так і опосередковано будуть впливати на економічну ефективність господарювання.

Опираючись на загальний стан процесів сучасної світової економіки однією із найперспективніших сфер для України виступає агропромисловий комплекс. Вітчизняні підприємці мають перед собою безліч можливостей задля успішного розвитку агропромислового комплексу та його подальшого реформування у більш прибуткову сферу економіки. Як позитивні ресурси України можна виділити наступні:

- кліматичні умови;
- родючість ґрунтів;
- зручне географічне розташування та інші.

Тернопільську область, задля подальшого перспективного використання, було поділено на наступні зони:

- 1) Зона урбанізації.
- 2) Зона переважно сільського господарства, що займає власне найбільшу частку території.
- 3) Зона природних ландшафтів державного та регіонального значення, що охороняються.

Можна відзначити, що для Тернопільської області становлення перспективної моделі господарства було б бажано націлити на наступні чинники:

1. Ефективне використання існуючого природно-ресурсного потенціалу території області;
2. Покращення загальної екологічної ситуації регіону;
3. Акцентування на сприятливе транспортно-географічне положення Тернопільщини;
4. Зменшення територіальних диспропорцій у рівні соціально-економічного розвитку внутрішньо-обласних регіонів (в першу чергу розвиток периферійних територій), та інші.

Досліджуючи сільськогосподарські підприємства Тернопільської області, нами виділено ефективні управлінські заходи, зосереджені на вирішенні питань конкурентоспроможності з врахуванням екологічних аспектів саме на ПрАТ «Тернопільська птахофабрика». Важливим є те, що теперішня птахофабрика різко відрізняється від тієї першопочаткової, та на даному етапі все більше нагадує підприємства найкращого європейського взірця. Проводяться постійні ревізії, чистота підтримується на найвищому рівні, самі ж процеси стають все більш механізованими та модернізованими. Задля забезпечення контролю якості на птахофабриці було запроваджено міжнародний стандарт системи менеджменту якості продуктів харчування ISO 22000:2005 (НАССР). Завдяки цьому, кожна партія виготовленої продукції проходить жорсткий контроль за показниками

мікробіологічної безпеки у Тернопільській регіональній державній лабораторії ветеринарної медицини.

Також, важливо відмітити, що і на самому підприємстві працює власна лабораторія, яка виконує аналізи сировини. Птахофабрика розвивається самостійно, без державної підтримки, і вкладає зусилля в створення якісної та екологічно чистої продукції. Працівники проходять навчання та перевірку знань з питань охорони праці. Призначено осіб, відповідальних за стан охорони праці по виробничих підрозділах, на підприємстві розроблені інструкції з охорони праці. Моделювання екологічних систем на птахофабриці має на меті допомогти з здійснення сталих та екологічно відповідальних практик у галузі птахівництва.

Основні заходи безпеки на птахофабриці включають: організацію робочого місця, особистий захист, навчання та інструктаж, медичний контроль, санітарні норми. Моделювання «зеленої» економіки на ПрАТ «Птахофабрика Тернопільська» може включати ряд стратегій та практик, що спрямовані на збереження природних ресурсів, зменшення негативного впливу на навколишнє середовище та підвищення стійкості виробництва. Доцільно було б розглянути питання щодо енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії. Встановлення енергоефективних технологій та систем у виробництві, використання відновлюваних джерел енергії таких як сонячні панелі чи вітряні турбіни, для зменшення викидів CO₂.

Моделювання «зеленої» економіки на ПрАТ «Птахофабрика Тернопільська» вимагає інтеграції зазначених вище стратегій у всі аспекти діяльності підприємства, для того щоб забезпечити сталість та відповідальність у сфері довкілля.